

Voorwoord

De kracht van samen

Samana is de nieuwe naam van Ziekenzorg CM. Een nieuwe naam die noodzakelijk is voor de toekomst van onze vereniging. Een nieuwe naam die ons beter in staat stelt om jou beter te laten begrijpen wie we zijn en wat we wensen te betekenen in de samenleving.

Samana moet je zien als de samentrekking van 'Samen' en 'Mana'. 'Samen' is het belangrijkste kernwoord van onze vereniging, 'Mana' betekent(levens)kracht. Dus Samana betekent eigenlijk Samen Kracht(ig), of makkelijker: De kracht van samen!

We zijn overtuigd dat deze nieuwe naam ons beter in staat stelt om chronisch zieke mensen uit te nodigen voor onze werking. We willen versterken hun leven zelf (opnieuw) in handen te nemen. Daarnaast willen we ook mantelzorgers ondersteunen om hun naasten dagelijks bij te staan. Een nieuwe, wervende naam voor onze vereniging die kandidaat vrijwilligers, misschien ook wel jou, op een enthousiaste wijze uitnodigt een sociaal engagement op te nemen.

Elk jaar, op de tweede zondag van oktober, organiseert Samana de Dag van de Chronisch Zieke Mensen. Op deze dag willen we in de ruime samenleving aandacht vragen voor de leefwereld en behoeften van langdurig zieke en zorgbehoevende mensen.

Als je langdurig ziek of zorgbehoevend bent, zie je sociale contacten vaak verminderen. In het begin van je ziekte komen er nog veel mensen langs, maar na een tijd neemt iedereen de draad van het dagelijkse leven weer op. Druk, weet je wel...

En inderdaad, iedereen heeft het druk en soms blijft er nog maar weinig tijd over voor gewone contacten. Toch doen die contacten vaak heel veel deugd. Mensen die iets voor elkaar kunnen betekenen voelen zich goed in hun vel en zijn gelukkiger. Eigenlijk kent iedereen wel iemand in zijn buurt die wat hulp kan gebruiken of die omwille van ziekte of nood aan zorg niet veel contacten meer heeft.

Het lespakket "de kracht van Samen" is afgestemd op leerlingen van de derde graad (vijfde of zesde leerjaar). Het biedt de kans om de leerlingen onder te dompelen in het thema. Met dit lespakket neem je jouw leerlingen mee in de leefwereld van mensen die langdurig ziek of zorgbehoevend zijn. De activiteiten en opbouw zijn speels en belevend. Het groepsgebeuren in de klas staat centraal. Het hele project is vakoverschrijdend opgevat.

We wensen je alvast een leerrijke en boeiende les toe.

Algemene leerdoelen

Het lespakket is vakoverschrijdend opgevat. Zowel leerdoelen uit de vakken WO, muzische vorming en godsdienst komen aan bod. We sommen de eindtermen die aan bod komen in dit lespakket even op.

De leerlingen kunnen:

plezier en voldoening vinden in het beeldend vormgeven en genieten van wat beeldend is vormgegeven (eindterm muzische vorming – beeld 1.4)

geconcentreerd luisteren naar een gesproken tekst (verteld of voorgelezen) en die mondeling, schriftelijk, beeldend of dramatisch weergeven (eindterm muzische vorming – drama 3.3)

weten dat bepaalde ziekteverschijnselen en handicaps niet altijd kunnen worden vermeden (eindterm WO – gezondheid 1.18)

drukken in een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit (eindterm WO – mens 3.1)

tonen de bereidheid zich te oefenen in omgangswijzen met anderen waarin ze minder sterk zijn (eindterm WO – mens 3.5)

kunnen met een zelf gekozen voorbeeld het nut en het belang aangeven van een collectieve voorziening, waarvoor de overheid zorg draagt (eindterm WO – maatschappij 4.3)

kunnen voorbeelden geven van mogelijkheden die in onze samenleving bestaan voor de zorg en opvang van bejaarden en mensen met een handicap (eindterm WO – maatschappij 4.9)

kunnen suggesties geven voor het inrichten van hun eigen omgeving (eindterm WO – ruimtebeleving 6.6)

de leerlingen kunnen in omgang met anderen respect een waardering opbrengen (eindterm sociale vaardigheden – domein relatiewijzen 1.2)

de leerlingen kunnen zorg opbrengen voor iets of iemand anders (eindterm sociale vaardigheden – domein relatiewijzen 1.3)

de leerlingen kunnen bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken (eindterm sociale vaardigheden – domein gespreksconventies 2)

Opbouw van het lespakket

Het lespakket bestaat uit vier **lesuren** in de klas **en een namiddag** dat je met de klas **op bezoek gaat bij zieke of zorgbehoevende mensen** thuis of in een Woonzorgcentrum, of dat je iemand uitnodigt van een Samana kern.

Vertrekpunt van het lespakket is het **verhaal “Een kanarie in mijn hoofd”** van Ed Franck. In dit verhaal maken we kennis met Mo, een krasse knorpot van negentig en Wout, een stille jongen van tien. Wout komt tijdens een bezoek van zijn klas aan het bejaardentehuis, terecht bij Mo. Het klikt tussen hen en de bezoeken groeien uit tot een vaste gewoonte. Samen beleven ze de gekste avonturen.

Het verhaal is de ideale manier voor leerlingen om kennis te maken met de leefwereld van zorgbehoevende ouderen. Weg van de clichés vertelt het op een ludieke en ontroerende manier over de groeiende vriendschap tussen Wout en Mo. De thema's “belang van samen” en “contact tussen jong en oud”, komen aan bod. Leerlingen leren dat iets betekenen voor anderen vaak over kleine dingen kan gaan die zij ook makkelijk kunnen doen.

In de eerste les laat je leerlingen kennismaken met het thema van de week aan de hand van een woordspin rond het woord “ouderen”. Daarna lees je het eerste hoofdstuk voor uit “Een kanarie in mijn hoofd”.

In de tweede les verdeel je de klas in vijf groepjes en lees je het hele verhaal door aan de hand van forumlezen. Elk groepje leest een hoofdstuk uit het verhaal, lost hierover vraagjes op en vat het hoofdstuk samen. Een leerling uit elk groepje vertelt aan de rest van de klas wat er in hun hoofdstuk gebeurt. Op deze manier is de hele klas mee. Op het einde kan je nog een kort groepsgesprek houden over de thema's in het boek.

Indien gewenst kan je als leerkracht zelf de twee laatste hoofdstukken van het verhaal nog voorlezen. Daartoe kan je het boek aankopen bij het Davidsfonds. In het kader van dit lespakket dien je geen verzendingskosten te betalen.

In de twee volgende lessen komt het thema “belang van sociaal contact” sterker aan bod. Doorheen een spel zoeken leerlingen naar een plek binnen de gemeenschap waardoor niemand zich eenzaam hoeft te voelen. In dit spel leven de leerlingen zich in in verschillende groepen. Ze kiezen een duidelijk standpunt en leren dit verdedigen met een aantal argumenten. Uiteindelijk proberen ze samen met de andere groepen tot een overeenstemming te komen waarbij iedereen zich goed voelt.

We rekenen dat je **vier lesuren, gespreid over een aantal dagen, aan het lespakket kan besteden**. We stellen voor dat je de vijfde **dag** met de klas **op bezoek** gaat bij zieke of zorgbehoevende mensen thuis via de Samanakern of dat je op bezoek gaat bij een Woonzorgcentrum. Dit maakt het thema voor de leerlingen echt tastbaar en geeft hen de kans om zieke of zorgbehoevende mensen te leren kennen en hun sociale vaardigheden te oefenen. Als alternatief is het ook mogelijk dat je iemand van de Samanakern uit de buurt uitnodigt in de klas om te vertellen wat vrijwilligers van Samana doen in de buurt. Je kan ook iemand met een chronische ziekte uitnodigen om zijn of haar verhaal te delen met de leerlingen.

In dit lespakket vind je de uitleg over alle oefeningen. Achteraan in de bijlagen vind je de werkblaadjes voor de kinderen die je kan uitprinten.

Overzicht lessen

Les 1: Woordspin en voorlezen eerste hoofdstuk "Een kanarie in mijn hoofd"

Les 2: Forumlezen "Een kanarie in mijn hoofd" in 5 groepjes

Les 3 en 4: Spel

Een namiddag: kaartje tekenen en schrijven (15') en bezoek aan zorgbehoevende mensen in een Woonzorgcentrum of thuis. Of een bezoek van een langdurig zieke persoon of vrijwilliger van Samana in de klas.

Materiaal

1. Dit lespakket met verhaal, werkblaadjes en kaart van een buurt.
2. A3-affiches, te bestellen via Samana, info@samana.be.

Les 1: inleiding op het thema

Leid het thema van de week in met de leerlingen.

Hang de A3-affiche omhoog en maak een woordspin rond het woord “ouderen”. Op basis van de associaties die kinderen maken kan je met hen een gesprek voeren over oudere mensen in hun omgeving. Als afsluiter kan je het eerste hoofdstuk voorlezen van “Een kanarie in mijn hoofd”. Dit geeft al onmiddellijk een voersmaakje van de volgende les.

Materiaal

- A3-affiche
- Hoofdstuk 1 uit “Een kanarie in mijn hoofd” (zie bijlagen)

Les 2: Forumlezen uit “Een kanarie in mijn hoofd”

Verdeel de klas in vijf groepjes. In de bijlage achteraan vind je een aantal hoofdstukken uit het verhaal “Een kanarie in mijn hoofd” van Ed Franck. De hoofdstukken worden door de leerlingen in groepjes gelezen aan de hand van forumlezen. Elk groepje krijgt per leerling een kopie van het hoofdstuk dat zij moeten lezen en een werkblaadje om in te vullen.

Als je het boek centraal wil zetten in de klas, kan je het ook aankopen via het Davidsfonds. Samana doet een actie met het Davidsfonds zodat je het boek kan bestellen zonder de verzendingskosten te moeten betalen. Daarvoor stuur je een mail met je adresgegevens naar verkoop@davidfonds.be met vermelding “Actie Ziekenzorg/Samana”. Je krijg het boek dan toegestuurd voor de prijs van 14,95 euro.

Indien je het boek aankoopt kan je ook de laatste twee hoofdstukken voorlezen aan de leerlingen.

De verdeling van de hoofdstukken is als volgt:

- Groepje 1: “Praten en zwijgen” (12 p.)
- Groepje 2: “Bosanemoontjes en een bedpan” (10 p.)
- Groepje 3: “Vier op een rij met friet” (8 p.)
- Groepje 4: “Een kanarie zonder kooi” (7 p.)
- Groepje 5: “Pianoklanken, een regenboog en een sneeuwstorm” en “Sint met een geheime boodschap” (11 p.)

Materiaal

- Voor elke leerling een kopie van het hoofdstuk (zie bijlage)
- Voor elke leerling een werkblaadje (zie bijlage)

Praten en zwijgen

Opdracht: Lees het hoofdstuk "Praten en zwijgen" in stilte. Los daarna samen de vraagjes op en vul het kruiswoordraadsel in hoofdletters in. Als je alle antwoorden juist hebt, vind je de medeklinkers van het woord. De klinkers moet je zelf toevoegen. Vinden jullie het juiste woord?

1. Wat was 't bejaardentehuis vroeger geweest?
2. Waarin waren de benen van Mo veranderd?
3. Welke dier is het slimste ter wereld volgens Mo?
4. Welke kleur hebben de ogen van Moedervlek?
5. Wat is de echte naam van de directrice?
6. Waar moet Wout, Mo eerst gaan zoeken volgens de directrice?

< invoegen kader met juiste antwoorden >

Tip om het woord te vinden: Mo houdt zich hiermee bezig in het rusthuis.

Hoewel Mo 90 jaar is en veel moppert, voelt Wout zich goed bij hem. Begrijp je dat? Zijn er ook oudere mensen in jouw omgeving waar jij graag komt? Wat maakt het voor jou zo fijn om bij hen langs te gaan? Deel jullie antwoord met elkaar.

Vat jullie hoofdstuk samen in tien regeltjes. Schrijf ze hieronder op. Duid iemand aan in de groep die de samenvatting straks kan vertellen aan de rest van de klas.

Bosanemoontjes en een bedpan

Opdracht: Lees het hoofdstuk 'Bosanemoontjes en een bedpan' in stilte. Los daarna samen de vraagjes op en vul het kruiswoordraadsel in hoofdletters in. Als je alle antwoorden juist hebt vind je de medeklinkers van het woord. De klinkers moet je zelf toevoegen. Vinden jullie het juiste woord?

1. Hoe noemt een hok vol vogels?
2. Mo noemde zijn vrouw altijd perzikje, maar wat was haar echte naam?
3. In welke straat woonde Mo vroeger?
4. Wat is het excuus dat de nieuwe huiseigenares van het huis van Mo gebruikt om uit te leggen waarom ze nog niet bij hem op bezoek geweest is?
5. Tijdens welke gelegenheid heeft Mo de foto's van zijn huis genomen vanuit een luchtballon?
6. Wat zou Mo met zijn deur doen als zijn nieuwe huiseigenaars op bezoek zouden komen?
7. Wat staat er nu in de tuin van Mo in plaats van de volière?
8. Als Mo de directrice tegenkomt noemt hij de bedpan geen bloempot maar een...

< invoegen kader met juiste antwoorden >

Waarom denk je dat Wout aan Mo voorstelt om de bosanemoontjes zelf te planten? Deel jullie antwoord met elkaar.

Hoewel Mo 90 jaar is en veel moppert, voelt Wout zich goed bij hem. Begrijp je dat? Zijn er ook oudere mensen in jouw omgeving waar jij graag komt? Wat maakt het voor jou zo fijn om bij hen langs te gaan? Deel jullie antwoord met elkaar.

Vat jullie hoofdstuk samen in tien regeltjes. Schrijf ze hieronder op. Duid iemand aan in de groep die de samenvatting straks kan vertellen aan de rest van de klas.

Vier op een rij met friet

Opdracht: lees het hoofdstuk “Vier op een rij met friet” in stilte. Los daarna samen de vraagjes op en vul het kruiswoordraadsel in hoofdletters in. Als je alle antwoorden juist hebt vind je de medeklinkers van het woord. De klinkers moet je zelf toevoegen. Vinden jullie het juiste woord?

1. Welke kleur heeft de sluier van de sluiervrouw?
2. De sluiervrouw is ziek. Wat heeft ze aan de hand? Ze is ...
3. Wie bezocht Mo toen hij in India was? Een ...
4. Als Wout de directrice tegenkomt zegt hij niet dat er frieten in zijn zak zitten, maar wel ...
5. Hoe oud wordt Mo?
6. De vrouw in de ontspanningszaal bij de gezelschapsspelen deed alsof ze een ... moest bewaken
7. Hoe wordt “liegen” genoemd in de oorlog? De ... misleiden.
8. Van welke houding van de verpleegsters begint Mo te vloeken?
9. Wat wil Mo nog eens heel graag eten?
10. Waarvan heeft Moedervlek last aan haar vingers?

< invoegen kader met juiste antwoorden >

Tip om het woord te vinden: dit is het nieuwe woord voor een rusthuis. In de toekomst zal men niet meer spreken van een rusthuis, maar wel van een ...

Hoewel Mo 90 jaar is en veel moppert, voelt Wout zich goed bij hem. Begrijp je dat? Zijn er ook oudere mensen in jouw omgeving waar jij graag komt? Wat maakt het voor jou zo fijn om bij hen langs te gaan? Deel jullie antwoord met elkaar.

Vat jullie hoofdstuk samen in tien regeltjes. Schrijf ze hieronder op. Duid iemand aan in de groep die de samenvatting straks kan vertellen aan de rest van de klas.

Een kanarie zonder kooi

Opdracht: Lees het hoofdstuk “Een kanarie zonder kooi” in stilte. Los daarna samen de vraagjes op en vul het kruiswoordraadsel in hoofdletters in. Als je alle antwoorden juist hebt vind je de medeklinkers van het woord. De klinkers moet je zelf toevoegen. Vinden jullie het juiste woord?

1. Wie is Henrietta? Ze is de ... van Wout.
2. Hoe noemt Mo kanaries die heel goed kunnen fluiten?
3. Hoe heet de norske verpleegster die Mo en Wout foppen met de bandrecorder onder het bed?
4. Hoe heet de kanarie van de buurvrouw?

5. Welk woord gebruikt Wout voor de glimlach van Mo als hij het gefluit van de kanarie hoort?
6. Op welke dag van de week verjaart Mo? In welk seizoen verjaart Mo?
7. Wat is niet toegelaten in het rusthuis en probeert Wout te omzeilen met zijn verjaardagscadeau voor Mo?

Tip om het woord te vinden. Dit zijn mensen die in zich in hun vrije tijd inzetten voor andere mensen of voor acties voor het goede doel.

Hoewel Mo 90 jaar is en veel moppert, voelt Wout zich goed bij hem. Begrijp je dat? Zijn er ook oudere mensen in jouw omgeving waar jij graag komt? Wat maakt het voor jou zo fijn om bij hen langs te gaan? Deel jullie antwoord met elkaar.

Vat jullie hoofdstuk samen in tien regeltjes. Schrijf ze hieronder op. Duid iemand aan in de groep die de samenvatting straks kan vertellen aan de rest van de klas.

Pianoklanken, een regenboog en een sneeuwstorm. Sint met een geheime boodschap.

Opdracht: lees de twee hoofdstukken uit “Een kanarie in mijn hoofd” in stilte. Los daarna samen de vraagjes op en vul het kruiswoordraadsel in hoofdletters in. Als je alle antwoorden juist hebt, vind je de medeklinkers van het woord. De klinkers moet je zelf toevoegen. Vinden jullie het juiste woord?

1. Welk woord gebruikt Mo voor de sneeuwstorm uit zijn droom?
2. Welke ziekte heeft de pianolerares?
3. Van welk dier gebruikten schilders vroeger de haren om haarfijn te kunnen schilderen?
4. Hoe noemt Mo de professor en Wout? Het is een ander woord voor “betweters”.
5. Wat is een ander woord voor “iets droevigs”?
6. Over welke jongen gingen de films die Moedervlek voor haar kleinkinderen had gekocht?

Tip om het woord te vinden: dit is een vereniging van vrijwilligers die bij oudere en zieke mensen in de buurt op bezoek gaan en maandelijks samenkomen om leuke dingen te doen.

Wat zijn voor jou helden zonder spierballen? Kan je er enkele opschrijven? Deel je antwoord met de groep.

Kunnen jullie dit woord “SOFBKAPZEXL” ontcijferen met het geheimschrift van Mo? Schrijf dit woord straks op het bord en laat het ontcijferen door gans de klas. Tip: schrijf het alfabet op een blad. Zo kan je makkelijker terugtellen in de letters.

Vat jullie hoofdstuk samen in tien regeltjes. Schrijf ze hieronder op. Duid iemand aan in de groep die de samenvatting straks kan vertellen aan de rest van de klas.

Afrondend groepsgesprek

Tot besluit kan je samen met de leerlingen nog een groepsgesprek hebben rond de vraag: wat zijn de zaken waar Mo van geniet en waarmee Wout hem kan helpen? Schrijf de antwoorden van de leerlingen op het bord.

- Een bezoekje
- Luisteren naar zijn verhalen
- Wandelen met de rolstoel
- Bosanemoontjes planten
- Het gefluit van een kanarie
- Frieten eten
- Zijn kleine oorlog
- Zijn eigen zin kunnen doen
- ...

Dit zijn geen grote of moeilijke dingen. Iets kunnen betekenen voor iemand vraagt niet veel. Misschien ken je iemand in de buurt die je ook met kleine dingen een groot plezier kan doen?

Spel: Niemand eenzaam!

Inleiding

In een dorp wonen verschillende groepen samen die elk hun eigen noden en wensen hebben. Het is vaak een hele kunst om deze noden en wensen op elkaar af te stemmen. Toch kan het en zie je het overal gebeuren. Vaak gaan er verschillende vergaderingen aan vooraf en wordt aan verschillende groepen uit de buurt hun mening gevraagd. Samen met iedereen wordt er dan een plan uitgewerkt waar iedereen zich goed bij voelt.

Sociale contacten versterken, kan je overal, zelfs in je eigen buurt. Als mensen tijd en ruimte kunnen maken voor het "kleine" ontmoeten, kunnen we elkaar versterken, de kracht van 'samen'. Want iedereen kan een rol van betekenis spelen in elkaars leven. Met het spel "Niemand eenzaam!" maken kinderen kennis met de belangen van verschillende mensen in een buurt. Samen zoeken ze naar een oplossing voor een buurt die voor iedereen leuk is om er te wonen. Een buurt waar er ruimte is voor ontmoeting.

Tijdsindeling:

- Inleiding en verdelen in groepjes: 10'
- Kennismaken met doelgroep, argumenten verzamelen, slogan en attribuut zoeken: 20'
- Buurtvergadering: 15'
- Overleg en onderhandeling: 20'
- Conclusie: 10'
- Nabespreking en duiding: 10'

Materiaal:

- Een kopie van de kaart (zie bijlage) voor elke groepje
- Voor elke leerling een werkblaadje met de omschrijving van hun groep en de te beantwoorden vraagjes op de achterkant.
- Voor elk groepje een groot blad papier (A1)
- Stiften
- Een koffer met attributen (petjes voor jong en oud, een springtouw, een wandelstok, sjaaltjes, een verrekijker, een vest, een bril, een wandelkoets of babydraagzak...)

Inleiding (10')

Verdeel de leerlingen in groepjes van maximum vier leerlingen per groepje. Probeer tot complementaire groepjes te komen van leerlingen met talenten op vlak van spreekvaardigheid, cognitie of creativiteit. We rekenen op zes of zeven groepjes.

Op de tafel van elk groepje liggen vier werkbladen, één A1 flap, stiften en een kaart van de buurt.

Leg uit dat de leerlingen nu allemaal samenwonen in hetzelfde dorp. Een terrein in de buurt ligt al een heel tijdje braak. De gemeente heeft dit terrein kunnen opkopen. Het gemeentebestuur wil een aantal voorstellen doen voor een nieuwe bestemming voor dit terrein. Ze plannen een buurtvergadering om samen tot een voorstel te komen. Verschillende groepen uit de buurt mogen hun ideeën lanceren.

Op hun blad kunnen de leerlingen lezen welke groep uit het dorp zij zijn. Ze krijgen twintig minuutjes om te kiezen wat zij met het terrein willen doen, en welke argumenten ze daarvoor hebben. Ze moeten één woordvoerder voor hun groepje kiezen die hen gaat verdedigen op de buurtvergadering. Ze mogen ook een attribuut kiezen, een naam voor hun groep en een slogan die ze op de affiche kunnen schrijven.

Buurtvergadering (15')

Als leerkracht neem jij de rol van voorzitter van het buurtcomité waar. Je laat één voor één de woordvoerders aan het woord. Ze mogen elk zeggen wat zij willen doen met het terrein en welke argumenten ze hiervoor hebben. Als één woordvoerder spreekt, zwijgen de anderen en luisteren.

Overleg en onderhandeling (20')

Nadat iedere groep zijn standpunt heeft verdedigd, is er ruimte voor een groeps gesprek. Leg uit dat het de uiteindelijke bedoeling is om een bestemming te vinden voor het terrein waarbij alle groepen zich goed voelen. Stel de volgende vragen aan de groep:

- Zijn er ideeën die bij meerdere groepen terugkomen?
- Zijn er zaken die verschillende groepen willen maar die op het terrein naast elkaar zouden kunnen bestaan?

Laat de leerlingen nu terug in hun groepjes nadenken over de volgende vraag:

- Welke bestemming kan het braakliggend terrein krijgen zodat zo veel mogelijk groepen hiermee tevreden kunnen zijn? Welke bestemming kan ervoor zorgen dat er contact is tussen zoveel mogelijk groepen in de buurt? Kunnen jullie met een nieuwe voorstel komen?

Telkens gedurende vijf minuten kunnen de leerlingen iemand van hun groepje naar een ander groepje sturen om te overleggen en tot overeenstemming te komen.

Conclusie (10')

Er is opnieuw een buurtvergadering waarbij de woordvoerders rond de tafel zitten.

Stel de volgende vragen:

- Zijn er groepen die tot eenzelfde voorstel gekomen zijn of die tot een overeenkomst gekomen zijn.
- Zijn er groepjes die een ander voorstel hebben?
- Welk voorstel heeft de voorkeur?
- Is iedereen hiermee tevreden of kunnen er nog aanpassingen gebeuren?
- Indien de groepen niet tot een overeenstemming komen kan er gestemd worden. Het voorstel met 2/3 van de stemmen wint.

Ter inspiratie enkele mogelijke ideeën voor een gezamenlijke bestemming voor het park:

- Moestuintjes op verschillende hoogtes voor jong en oud. De school, de jonge gezinnen, het Woonzorgcentrum en de ouderen zouden kunnen samenwerken om moestuintjes te onderhouden. De jongeren zouden de afsluiting met graffiti kunnen bespuiten. Er zou ook een hoek voor de jongeren kunnen zijn met een handbank. Voor de kleine kinderen zou er een zandbak kunnen zijn.
- Een park met verschillende bestemmingen: bankjes, heuvels en klimpalen, een pic-nic bank, een zandbank, een petanquebaan, een zitkuil.

Enkele voorbeelden van bestaande parken waar men tegemoetkomt aan de noden van verschillende bewoners:

- De pottentuin in Deurne-Noord www.riso-antwerpen.be/uploads/documenten/pottentuin.pdf
- Wijk Rabot-Blaisantvest in Gent
- Bonneviepark Sint-Jans-Molenbeek
- Sint-Baafskouter in Gent
- Lousbergpark Gent
- Maria Hendrikaplein Oostende

Nabespreking en duiding (10')

Leg de link met de realiteit. Leg uit dat de gemeentebesturen steeds meer op zoek zijn naar plaatsen waar verschillende groepen elkaar kunnen ontmoeten. Contact is immers belangrijk en zorgt ervoor dat mensen zich niet eenzaam hoeven te voelen. Kennen de leerlingen zo'n ontmoetingsplaatsen bij hen in de buurt?

Toets even af bij de verschillende groepjes of ze tevreden zijn met de bespreking. Of ze nog een opmerking kwijt willen?

Voorstelling groepen

1. Kinderen

Wij missen een leuk speelplein in de buurt. Er is in de buurt te weinig ruimte om buiten te spelen. Van onze ouders mogen we niet altijd op straat spelen omdat dat te gevaarlijk is. We willen een plek waar we met verschillende kinderen uit de buurt samen kunnen spelen. Ook een avontuurlijke plek, waar we ons echt kunnen uitleven. We willen kunnen klimmen, kampjes bouwen of in een boomhut spelen. Wij willen van het braakliggend terrein een avontuurlijke speelweide maken.

2. Ouders met jonge kinderen

Als ouders van jonge kinderen willen we graag andere jonge ouders ontmoeten en onze kinderen samen laten spelen. We willen ook graag andere mensen uit de buurt leren kennen. We willen er een gezellige buurt van maken waar iedereen elkaar kent en waar onze kinderen veilig kunnen opgroeien. Op het braakliggend terrein zouden we graag een park laten maken met zitbankjes, een zandbank, een speelterrein een pic-nic tafel en een barbecue. Het lijkt ons leuk om regelmatig een buurtfeest te organiseren en samen met de bewoners een barbecue te doen. De kinderen kunnen ondertussen spelen in het park.

3. Hangjongeren

Van ons wordt gezegd dat we voor overlast zorgen. Mensen zien ons niet graag in de buurt. Ze hebben al snel het gevoel dat we voor problemen gaan zorgen. Maar wij zoeken geen problemen. Wij zoeken gewoon een plaats waar we samen kunnen zitten. Er zijn in het dorp niet zoveel plaatsen. Moest er nu een basketbalring, een voetbalplein of een graffitimuur zijn dat zouden we cool vinden. Een paar van onze vrienden zijn echt goed in graffiti, dus daar willen we graag iets mee doen. Er moeten zeker ook voldoende banken of leuke plekken zijn om te zitten. We hebben al gehoord dat ze in sommige gemeentes hangbanken hebben voor jongeren. Dat zouden we wel leuk vinden, een bank door onszelf ontworpen. Als er niets in de buurt is voor ons hebben we het gevoel dat iedereen ons liever kwijt is dan rijk. Maar wij hebben toch ook recht op een leuke plek in de buurt?

4. De school

Wij zoeken nog een plek waar we kinderen kunnen leren over de natuur. Je kan over de natuur vertellen in de klas maar veel leuker is het om echt de natuur in te gaan. Het braakliggend terrein is de ideale plek voor ons, want het ligt vlak langs de school.

We willen van het terrein een park maken waar de leerlingen verschillende dingen kunnen leren: o.a. over dieren en planten. We zouden zelfs een plekje kunnen maken waar we groenten kweken. De school zou ook willen meehelpen met het onderhouden van het park. Zo leren de leerlingen zorg dragen voor hun omgeving en de natuur.

5. De actiegroep 'meer groen in de buurt'

De natuur komt meer en meer in de verdrinking. We willen de natuur en de biodiversiteit (het bestaan van verschillende dieren en planten) in stand houden. Om maar een voorbeeld te geven: bijen verdwijnen steeds meer. Met een bijenhotel en diverse bloemen en planten houd je de bijenpopulatie in stand wat ook weer goed is voor de bomen en planten. Ook voor egels en andere kleine dieren zijn voldoende schuilplaatsen belangrijk. We willen niet alleen de natuur behouden maar ook meer en meer mensen betrekken bij dit natuurbehoud. Mensen die geïnteresseerd zijn, kunnen meedoen met het onderhoud van het park. We willen van het terrein een park maken met veel verschillende bloemen en planten, met schuilplaatsen voor verschillende dieren en een bijenhotel.

6. De ouderen

Wij hebben al veel zien veranderen in de buurt. Er zijn veel nieuwe mensen komen wonen. Vroeger kenden we iedereen in de buurt, maar dat is al lang niet meer het geval.

We willen liefst zo lang mogelijk in ons huis blijven wonen. Maar dat zou gemakkelijker zijn als we de mensen in de buurt wat beter kenden. Dan weten we bij wie we terecht kunnen als er zich eens een noodgeval voordoet.

We missen ook het groen en de openheid. Vroeger was het hier veel minder vol gebouwd en had je nog veel groen. Velen onder ons hadden ook een eigen moestuin. Dat hebben we nu niet meer, want dat wordt te veel werk om te onderhouden. We missen de smaak van eigen gekweekte groenten.

We willen terug een park waar we veel mensen kunnen ontmoeten. We zouden van het terrein een park willen maken waar we kunnen wandelen en mensen ontmoeten. Er moeten ook zeker voldoende zitbanken zijn om te rusten.

7. Bewoners van het Woonzorgcentrum

Veel mensen denken dat je niet meer actief kan zijn als je in een Woonzorgcentrum woont. Maar dat is niet waar. Wij willen ook nog graag bezig zijn en buitenkomen. Alleen doen we dit rustig en op ons eigen tempo. We willen aan het Woonzorgcentrum vragen om wat moestuintjes aan te leggen waar we als bewoners groenten kunnen kweken. In de natuur bezig zijn houdt ons actief en gezond. Het braakliggend terrein lijkt ons ideaal om wat moestuintjes aan te leggen. Liefst in bakken die hoog genoeg zijn, dan moeten we ons niet zo diep bukken.

Werkblad

Beginsituatie

Jullie zijn bewoners van een dorp. Een terrein in de buurt ligt al een heel tijdje braak. De gemeente heeft dit terrein kunnen opkopen. De gemeente wil een aantal voorstellen doen voor een nieuwe bestemming voor dit terrein. Ze plannen een buurtvergadering om samen tot een voorstel te komen. Verschillende groepen uit de buurt mogen hun ideeën lanceren.

Omschrijving groep

<invoegen omschrijving van een doelgroep>

Opdracht

Zoek een naam en slogan voor jullie groep.

Maak een leuke affiche.

Zeg duidelijk wat jullie voorstel is voor het terrein.

Schrijf drie duidelijke en verschillende redenen op waarom dit volgens jullie de beste bestemming is voor dit terrein.

Schrijf jullie antwoorden op de achterkant van dit blad.

Naam van jullie groep:

Woordvoerder op de buurtvergadering:

Slogan:

Voorstel voor het terrein:

Drie redenen waarom dit volgens jullie de beste bestemming is voor dit terrein:

1.

.....
.....
.....

2.

.....
.....
.....

3.

.....
.....
.....

Een kaartje maken

Materiaal

- A4 blanco papier
- Pritt
- Stiften of kleurpotloden
- Schaar
- Beeld van affiche om uit te knippen (zie bijlage)
- Voorbeeldtekstje voor op de kaart (zie bijlage)

Opdracht

De kinderen kunnen een kaartje maken om af te geven aan zieke of bejaarde mensen waar ze deze week op bezoek gaan.

Ze kunnen het beeld van de sticker inkleuren, uitknippen en op de voorkant van hun kaartje plakken. In de binnenkant van de kaart kunnen ze aan de linker kant een tekening maken en aan de rechterkant een tekstje schrijven. Voor kinderen die geen inspiratie hebben voor een tekstje, zit er een voorbeeldtekstje in de bijlagen.

Daarnaast vind je in de bijlagen ook een blad met richtvraagjes om mee te nemen als de leerlingen op bezoek gaan bij iemand. Dit helpt het gesprek op gang en doet het ijs breken.

Een kaartje maken

Deze week ga je bij iemand op bezoek die ziek of zorgbehoevend.

Het is leuk als je een zelfgemaakt kaartje kan meenemen. We helpen jou op weg.

Knip de tekening op dit blad uit en plak ze op je kaartje.

Kleur de tekst leuk in.

Op de binnenkant van je kaartje kan je aan de linkerkant een tekening maken en rechts kan je iets schrijven.

Weet je niet wat je kan schrijven?

Dan geven we je hier alvast een idee:

Dag Mevrouw/Meneer

Mijn naam is... en ik woon in...

Ik ga naar school in...

Wat ik het fijnste vind op school is...

Wat ik het liefste doe buiten school is...

Mijn grootste droom is...

Mijn wens voor u is...

Heel veel groetjes,

Richtvraagjes bezoek

Neem dit blaadje mee als je op bezoek gaat bij iemand die ziek of zorgbehoevend is.

Het zal je helpen om een gesprekje te beginnen.

Hoe oud bent u?

Vertel ook hoe oud jij bent

Wat zijn uw hobby's?

Vertel ook over jouw hobby's

Wat speelde u vroeger graag?

Vertel wat jij graag speelt nu.

Vinden jullie overeenkomsten?

Wat was uw beroep?